

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
GIOVANNIJA PITRUZZELLE,
predstavljeni 17. septembra 2020¹

Zadeva C-420/19

**Maksu- ja Tolliamet
proti
Heavyinstall OÜ**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Riigikohus (vrhovno sodišče, Estonija))

„Predhodno odločanje – Vzajemna pomoč pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi – Zaposilo za zavarovanje plačila terjatev – Sodna odločba države članice prosilke za izvršitev zavarovanja plačila terjatev – Pristojnost sodišča zaprosene države članice za presojo, ali so bili izpolnjeni pogoji, ki upravičujejo izvršitev zavarovanja plačila terjatev na podlagi lastne nacionalne zakonodaje in v skladu z lastnimi upravnimi praksami“

I. Uvod

1. Ali je okviru vzajemne pomoči med državami članicami pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi, določenimi v Direktivi 2010/24/EU², sodišče države članice, ki je prejelo zaposilo za zavarovanje plačila terjatev, dolžno spoštovati stališče sodišča države članice prosilke glede nujnosti in možnosti izvršitve zavarovanja plačila terjatev, če je bil zaposilu priložen dokument, ki vsebuje to stališče?
2. To je povzetek predloga za sprejetje predhodne določbe, ki ga je vložilo Riigikohus (vrhovno sodišče, Estonija).
3. Ta predlog za sprejetje predhodne določbe je bil vložen v okviru spora v zvezi s tožbo, ki jo je vložila Maksu- ja Tolliamet (davčna in carinska uprava, Estonija; v nadaljevanju: estonska davčna uprava) zoper odločbo Tallinna Ringkonnakohus (višje sodišče v Talinu, Estonija), s katero je to zavrnilo njeno zahtevo za zavarovanje plačila terjatev proti družbi Heavyinstall OÜ (v nadaljevanju: družba Heavyinstall). Ta zahteva je bila podana na podlagi zaposila za zavarovanje plačila terjatev, ki so jo finski organi v skladu z določbami o vzajemni pomoči iz Direktive 2010/24 naslovili na estonske organe.

¹ Jezik izvornika: italijanščina.

² Direktiva Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi (UL 2010, L 84, str. 1).

II. Pravni okvir

A. Pravo Evropske unije

4. Člen 14 Direktive 2010/24, naslovljen „Spori“, določa:

„1. Spori v zvezi s terjatvijo, prvotnim izvršilnim naslovom v državi članici prosilke ali enotnim izvršilnim naslovom v zaproseni državi članici in spori v zvezi z veljavnostjo vročitve, ki jo izvede pristojni organ države članice prosilke, spadajo v okvir pristojnosti pristojnih organov države članice prosilke. Če med postopkom izterjave zainteresirana stranka izpodbija terjatev, prvotni izvršilni naslov v državi članici prosilke ali enotni izvršilni naslov v zaproseni državi članici, zaproseni organ to stranko obvesti, da mora tako pravno sredstvo predložiti pristojnemu organu države članice prosilke v skladu z veljavnimi zakoni v zadevni državi.

2. Spori v zvezi s postopki izvršbe v zaproseni državi članici ali spori, ki zadevajo veljavnost vročitve s strani pristojnega organa zaprosene države članice, se predložijo pristojnemu organu zadevne države članice v skladu z njenimi zakoni in predpisi.

[...]“.

5. Člen 16 Direktive 2010/24, naslovljen „Zaprosilo za zavarovanje plačila terjatev“, določa:

„1. Na zaprosilo organa prosilca zaproseni organ v skladu z upravnimi praksami in če to omogoča nacionalna zakonodaja, izvrši zavarovanje plačila terjatev za zagotovitev izterjave, če je terjatev ali izvršilni naslov v državi članici prosilke izpodbijan, ko je bilo podano zaprosilo, ali če za terjatev v državi članici prosilke še ni bil izdan izvršilni naslov, pod pogojem, da je zavarovanje plačila terjatev v podobnem primeru možno tudi na podlagi nacionalne zakonodaje, predpisov in upravne prakse države članice prosilke.

Dokument za zavarovanje plačila terjatev, s pripravo katerega se omogoči zavarovanje plačila terjatev v državi članici prosilke in ki zadeva terjatev, za katero se predloži zaprosilo za morebitno pomoč pri izterjavi, se priloži zaprosilu za zavarovanje plačila terjatev v zaproseni državi članici. Za ta dokument se v zaproseni državi članici ne zahteva nikakršna listina o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi.

[...]“.

6. Člen 17 Direktive 2010/24, naslovljen „Pravila v zvezi z zaprosilom za zavarovanje plačila terjatev“, določa:

„Za izvajanje člena 16 se smiselno uporabljajo člen 10(2), člen 13(1) in (2) ter člena 14 in 15.“

7. Člen 18 Direktive 2010/24, naslovljen „Omejitve v zvezi z obveznostmi zaprosenega organa“, določa:

„1. Zaprošenemu organu ni treba zagotoviti pomoči iz členov 10 do 16, če bi izterjava terjatve v zaproseni državi članici zaradi položaja dolžnika povzročila resne gospodarske ali socialne težave, če zakoni in drugi predpisi, veljavni v tej državi članici, dovoljujejo takšno izjemo pri nacionalnih terjativah.

2. Zaprošenemu organu ni treba zagotoviti pomoči iz člena 5 in členov 7 do 16, če se začetno zaprosilo za pomoč iz členov 5, 7, 8, 10 ali 16 nanaša na terjatve, stare več kot pet let, šteto od datuma zapadlosti terjatve v državi članici prosilke do datuma začetnega zaprosila za pomoč.

[...]

3. Državi članici ni treba zagotoviti pomoči, če skupni znesek terjatev iz te direktive, za katere je vloženo zaprosilo za pomoč, znaša manj kot 1500 EUR.

4. Zaprošeni organ obvesti organ prosilec o razlogih za zavrnitev zaprosila za pomoč.“

B. Estonsko pravo

8. Člen 130 Maksukorralduse seadus (davčni zakonik; v nadaljevanju: estonski davčni zakonik), naslovljen „Izvršilna dejanja davčne uprave“, določa:

„(1) Če davčni zavezanec ne izpolni finančne obveznosti v roku, določenem v upravnem aktu davčnega organa ali odločbi, navedeni v členu 128(4), točka 2 ali 3, začne davčni organ izterjavo dolga z izvršbo. Davčna uprava ima pravico:

1. vložiti predlog za vpis zaznambe o prepovedi razpolaganja v zemljiško knjigo ali drug register premoženja brez soglasja zadevne osebe;
2. vložiti predlog za ustanovitev hipoteke na nepremičnini, ladji, vpisani v register ladij, ali zrakoplovu, vpisanem v register civilnega letalstva, v skladu z določbami zakona o ureditvi hipoteke na lastnini;
3. opraviti izvršbo na finančne pravice v skladu z določbami tega zakona in pravnih aktov o izvršilnem postopku;
4. zarubiti druge premoženjske pravice, na katere ni mogoče opraviti izvršbe v smislu točke 3 tega odstavka, in vložiti predlog za vpis zaznambe o prepovedi razpolaganja s temi pravicami v ustreznih register o teh pravicah;
5. odrediti vknjižbo dolžniških vrednostnih papirjev v skladu z določbami zakonodaje o evidencah dolžniških vrednostnih papirjev [...]“.

9. Člen 136 estonskega davčnega zakonika z naslovom „Zavarovanje plačila terjatev pred določitvijo denarne terjatve ali obveznosti“ določa:

„(1) Direktor davčne uprave ali uslužbenec, ki ga direktor pooblasti, lahko, če pri nadzoru nad pravilnim plačevanjem davkov nastane utemeljen sum, da se lahko izvršljivost obveznosti ali denarne terjatve, ki izhaja iz davčnega zakona, po njeni določitvi zaradi ravnanja davčnega zavezanca izkaže za znatno oteženo ali nemogočo, pri upravnem sodišču vloži predlog za zavarovanje plačila terjatev iz člena 130(1) tega zakona.

[...]“.

III. Dejansko stanje, postopek v glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

10. Finska davčna uprava je 13. marca 2018 estonski davčni upravi predložila zaprosilo za zavarovanje plačila dajatev zoper družbo Heavyinstall na podlagi člena 16 Direktive 2010/24 (v nadaljevanju: zaprosilo za pomoč), da bi zagotovila izpolnitev davčne obveznosti, ki je bila naložena tej družbi. Temu zaprosilu je bila priložena odločba Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus (prvostopenjsko sodišče, Keski-Pohjanmaa, Finska) z dne 8. februarja 2018, ki je na podlagi zahteve finske davčne uprave v zvezi s tem dovolila zaseg premoženja te družbe za zavarovanje terjatve v višini 320.022 EUR.

11. Po mnenju tega sodišča mora družba Heavyinstall, ker sta stalna poslovna enota in središče interesov te družbe na Finskem, svoje davčne obveznosti izpolniti v tej državi članici. Vendar naj po eni strani družba Heavyinstall, čeprav naj bi na Finskem imela stalno poslovno enoto, tam ne bi oddajala obračunov davka od dohodkov pravnih oseb in tudi ne plačevala davkov; po drugi strani naj bi njen edini družbenik predložil neresnične informacije tako glede gospodarske dejavnosti družbe kot svojega stalnega prebivališča. Zato naj bi obstajala nevarnost, da bi družba podobno ravnala tudi v zvezi z davčnimi obveznostmi, ki bodo določene ob koncu davčnega postopka v teku, in zlasti skrila, poneverila ali v vsakem primeru nakazala, prenesla ali predala svoje premoženje tretjim osebam ali izvajala drugačna dejanja, ki bi lahko vplivala na izterjavo terjatve s strani finske davčne uprave.

12. Estonska davčna uprava je 29. marca 2018 na podlagi zaprosila za pomoč pri Tallinna Halduskohus (upravno sodišče v Talinu, Estonija) vložila predlog za odobritev zavarovanja plačila terjatev in zlasti vpis prepovedi razpolaganja z vozili v lasti družbe Heavyinstall v Estoniji (dve priklopnika v vrednosti vsak približno 7500 EUR in tovornjak v vrednosti približno 9500 EUR) in zamrznitve bančnih računov družbe v vseh estonskih kreditnih institucijah v višini 297.034 EUR (v nadaljevanju: predlog za odobritev zavarovanja plačila terjatev).

13. To sodišče je s sklepom z dne 3. aprila 2018 zavrnilo predlog za odobritev zavarovanja plačila terjatev.

14. Estonska davčna uprava je po izdaji tega sklepa pri Tallinna Ringkonnakohus (pritožbeno sodišče v Talinu, Estonija) vložila tožbo, ki jo je to zavrnilo, ker ni bilo prepričano, da se lahko izpolnitev davčnih obveznosti, ki jih ima družba Heavyinstall, izkaže za težavnejšo ali nemogočo zaradi ravnanja te družbe, in da bi bil zato izpolnjen pogoj iz člena 136¹ estonskega davčnega zakonika.

15. Estonska davčna uprava je zoper sklep pritožbenega sodišča pri Riigikohus (vrhovno sodišče; v nadaljevanju: predložitveno sodišče) vložila pritožbo, s katero je predlagala razveljavitev tega sklepa in izdajo novega sklepa, s katerim bi se ugodilo zaprosilu za zavarovanje plačila terjatev družbe Heavyinstall. V okviru te tožbe se predložitveno sodišče sprašuje o razlagi Direktive 2010/24, zlasti njenega člena 16 v zvezi z zaprosilom za zavarovanje plačila terjatev.

16. Po mnenju predložitvenega sodišča je za razrešitev spora o glavni stvari odločilno vprašanje, ali lahko sodišče države članice, kadar odloča o zaprosilu za zavarovanje plačila terjatev, ki ga je vložila davčna uprava druge države članice na podlagi člena 16 Direktive 2010/24, samo presodi o dokazih, navedenih v podporo temu zaprosilu, in na podlagi lastnega prepričanja odloči, ali so pogoji za zavarovanje plačila terjatev izpolnjeni ali pa se mora to sodišče opreti na presojo, ki jo je podalo sodišče države prosilke.

17. Predložitveno sodišče je zato prekinilo odločanje in s sklepom z dne 29. maja 2019 Sodišču v prehodno odločanje predložilo to vprašanje za predhodno odločanje:

„Ali je treba člen 16 Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi razlagati tako, da je sodišče države članice, ki je prejelo zaprosilo za zavarovanje plačila terjatev, pri odločanju o tem zaprosilu na podlagi nacionalne zakonodaje (kar je zaprosenemu sodišču dovoljeno v skladu s členom 16, prvi stavek) dolžno spoštovati stališče sodišča države, v kateri ima vlagatelj predloga sedež, glede nujnosti in možnosti izvršitve zavarovanja plačila terjatev, če je bil sodišču predložen dokument, ki vsebuje to stališče (člen 16(1), drugi pododstavek, zadnji stavek, v skladu s katerim tega dokumenta v zaproseni državi članici ni treba priznati, dopolniti ali nadomestiti)?“

IV. Pravna presoja

18. Predložitveno sodišče s tem vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje Sodišče, ali je treba člen 16 Direktive 2010/24 razlagati tako, da je sodišče države članice, ki je prejelo zaprosilo za zavarovanje plačila terjatev, pri odločanju o tem zaprosilu na podlagi nacionalne zakonodaje dolžno spoštovati stališče sodišča države članice prosilke glede nujnosti in možnosti izvršitve zavarovanja plačila terjatev, če je bil sodišču predložen dokument, ki vsebuje to stališče.

19. Pri tem vprašanju za predhodno odločanje je treba določiti obseg pristojnosti sodišča zaprosene države članice, ki odloča o zaprosilu za zavarovanje plačila terjatev v okviru sistema vzajemne pomoči med državami članicami, vzpostavljenega z Direktivo 2010/24, zlasti glede na dva ločena elementa: potrebo po sprejetju ukrepov zaprosenega zavarovanja plačila terjatev in možnost njihovega sprejetja.

20. Najprej ugotavljam, da je iz člena 16(1), drugi pododstavek, Direktive 2010/24 razvidno, da se zaprosilo za pomoč v zvezi s zavarovanjem plačila terjatev lahko priloži dokument, sestavljen za namen zavarovanja plačila terjatev v državi članici prosilki, v zvezi s terjatvijo, za katero se vlaga zaprosilo za vzajemno pomoč³. Ta dokument je lahko upravna odločba ali sodna odločba sodišča države članice prosilke⁴.

21. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je bila v postopku v glavni stvari, ki poteka pred predložitvenim sodiščem, zaprosilo za pomoč v zvezi z izvršitvijo zavarovanja plačila terjatev, ki so jo finski organi naslovili na estonske organe, priložena sodna določba, ki je vsebovala analizo izpolnjevanja pogojev v finskem pravu za izvršitev zavarovanja plačila terjatev zoper družbo Heavyinstall. Splošno sodišče in pritožbeno sodišče sta na podlagi meril estonskega prava ponovno preučili, ali so ti pogoji izpolnjeni.

22. V takih okoliščinah torej predložitveno sodišče prosi Sodišče za razlago člena 16 Direktive 2010/24, da bi preverilo, ali in v kolikšnem obsegu ta določba v okviru sistema vzajemne pomoči med državami članicami, vzpostavljenega s to Direktivo, sodišču zaprosene države članice omogoča, da presodi o priloženem dokumentu, sestavljenem iz sodne odločbe sodišča države članice prosilke, in na podlagi lastnega prepričanja presodi, ali so izpolnjeni pogoji glede nujnosti in možnosti izvršitve zavarovanja plačila terjatev, kot ga zahteva organ, ki je vložil predlog.

23. To sodišče v predložitveni odločbi navaja, da se nagiba k uporabi razlage člena 16 Direktive 2010/24 v smislu, da je odločba sodišča države članice prosilke, priložena zaprosilu za pomoč, glede postopka potrditve zavarovanja plačila terjatev pred sodiščem zaprosene države članice samo dokaz, o katerem bo morale presoditi sodišče zaprosene države članice, da bi preverilo, ali so izpolnjeni pogoji za izvršitev zavarovanja plačila terjatev na podlagi prava te države.

³ Takega zaprosila pa ne more spremljati izvršilni naslov iz člena 12 Direktive 2010/24, ker je po branju te določbe v povezavi s členom 11 te Direktive navedeni naslov načeloma pridržan za zaprosila za izterjavo. Nasprotno pa lahko enotni izvršilni naslov utemelji zaprosilo za zavarovanje plačila terjatev na podlagi člena 14(4), drugi pododstavek, Direktive, in sicer kadar spor iz odstavka 1 tega člena (glej odstavek 41 spodaj) nastane po vložitvi zaprosila za izterjavo in za zagotovitev njene izvršitve. Ta zadnji primer se jasno razlikuje od primerov iz člena 16 (glej odstavek 28 spodaj).

⁴ To izhaja iz obrazca izjave, v kateri so navedeni razlogi in okoliščine zaprosila za zavarovanje plačila terjatev iz Priloge III k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 1189/2011 z dne 18. novembra 2011 o določitvi podrobnih pravil v zvezi z nekaterimi določbami Direktive Sveta 2010/24/EU o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi (UL 2011, L 302, str. 16). Ta obrazec namreč določa, da lahko zaprosilo za zavarovanje plačila terjatev, ki temelji na členu 16 Direktive 2010/24, temelji bodisi na upravni odločbi, ki omogoča izvršitev zavarovanja plačila terjatev v državi (članici) prosilki, bodisi na sodni potrditvi, da je zavarovanje plačila terjatev upravičeno, in določa tudi, da je upoštevana določba priložena izjavi (glej oddelek 2.2 in 2.3 tega obrazca).

24. Stranke, ki so Sodišču predložile stališča, se ne strinjajo glede razlage obravnavane določbe. Švedska vlada se pridružuje mnenju predložitvenega sodišča in prav tako meni, da je sodba sodišča države članice prosilke, ki dovoljuje izvršitev zavarovanja plačila terjatev, zgolj dokazno sredstvo pred sodiščem zaprosene države članice. Estonska in madžarska vlada pa menita, da je sodišče zaprosene države članice dolžno upoštevati mnenje sodišča države prosilke v zvezi s potrebnostjo in možnostjo sprejetja začasnih ukrepov, če je dokument, ki vsebuje to mnenje, predložen temu sodišču.

25. Evropska komisija trdi, da mora organ prosilec, razen v izjemnih primerih, preveriti potrebo po zavarovanju plačila terjatev. Nasprotno, v zvezi z možnostjo odobritve takih ukrepov naj bi bil dokument, predložen zaprosilu za pomoč, zgolj pokazatelj možnosti, da se jih sprejme v državi članici prosilki.

26. Da bi odgovorili na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je zastavilo predložitveno sodišče, je treba podati razlago člena 16 Direktive 2010/24.

27. V teh okoliščinah v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča iz zahtev po enotni uporabi prava Unije in načela enakosti izhaja, da je treba besedilo določbe prava Unije, ki za določitev pomena in obsega ne napotuje izrecno na pravo držav članic, običajno v vsej Uniji razlagati avtonomno in enotno, pri tem pa se ne smejo upoštevati le besedilo te določbe, ampak tudi njeno sobesedilo in cilji, ki se uresničujejo z zadevno ureditvijo⁵.

28. Prvič, glede besedila člena 16 Direktive 2010/24, ta določba v odstavku 1, prvi pododstavek, določa, da organ zaprosene države na zahtevo organa prosilca izvrši zavarovanje plačila terjatev za izterjavo terjatve v dveh primerih: prvič, če je terjatev ali izvršilni naslov v državi članici prosilki izpodbijana, ko je bilo podano zaprosilo; drugič, če je terjatev še predmet izvršilnega naslova v državi članici prosilki.

29. Dalje, za izvršitev zavarovanja plačila terjatev s strani zaprosenega organa morata biti izpolnjena dva pogoja, od katerih se eden nanaša na zaproseno državo članico, drugi pa na državo članico prosilko.

30. Tako se lahko izvrši zavarovanje plačila terjatev, po eni strani „če to omogoča nacionalna zakonodaja zaprosene države in v skladu z lastnimi upravnimi praksami“, in po drugi strani, „če se v primerljivem položaju izvrši zavarovanje plačila terjatev, tudi na podlagi nacionalne zakonodaje in upravne prakse države članice prosilke“.

31. Dalje, iz drugega pododstavka odstavka 1 tega člena je razvidno, da je treba dokument, ki je bil sestavljen, da bi se omogočila izvršitev zavarovanja plačila terjatev v državi članici prosilki v zvezi s terjatvijo, ki je predmet zaprosila za vzajemno pomoč, če ta dokument obstaja, priložiti zaprosilu za zavarovanje plačila terjatev v zaproseni državi članici⁶.

32. Zadnji stavek navedenega drugega odstavka poleg tega določa, da se v zaproseni državi članici ne zahteva nikakršna listina o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi.

33. Nazadnje, v skladu s členom 16(2) navedene direktive se lahko zaprosilo za zavarovanje plačila terjatev priložijo še drugi dokumenti, ki so bili izdani v državi članici prosilki, poleg dokumenta iz odstavka 1, drugi pododstavek.

⁵ Glej med drugim sodbo z dne 19. decembra 2019, GRDF (C-236/18, EU:C:2019:1120, točka 30 in navedena sodna praksa). Glej tudi sodbo z dne 23. januarja 2020, Energiavirasto (C-578/18, EU:C:2020:3519, točka 24 in navedena sodna praksa).

⁶ V zvezi s tem ugotavljam, da sta angleška in nemška različica zadevne določbe še bolj izrecni kot italijanska in francoska različica, v katerih je navedeno, da obstaja obveznost priložitve tega dokumenta, če ta obstaja. Obstoj take obveznosti poleg tega izhaja že iz uporabe ubeseditve „se priloži“.

34. Iz analize besedila člena 16 Direktive 2010/24 je razvidno, da ta določba sicer izrecno ne določa obsega pooblastil zaprošene države članice v primeru vložitve zaprosila za zavarovanje plačila terjatev v okviru sistema vzajemne pomoči, vendar vsebuje nekaj napotkov v zvezi s tem.

35. Prvič, v zvezi z analizo, ki jo mora v primeru vložitve takega zaprosila opraviti sodišče zaprošene države članice na podlagi nacionalnega prava, navedena določba določa samo, da preveri, ali je izvršitev zavarovanja plačila terjatev „dovoljena“ z nacionalno zakonodajo in v skladu z njenimi upravnimi praksami. Iz tega izhaja, da se zdi, da je analiza, ki jo mora sodišče opraviti na podlagi lastnega prava, omejena na *možnost*, da se v skladu s *svojim pravnim redom* izvrši zavarovanje plačila terjatev, kakršno se zahteva v zaprosilu za vzajemno pomoč⁷.

36. Po drugi strani pa iz te odločbe izhaja, da dokument organa prosilca, ki spremlja zaprosilo (če je to potrebno) in ki omogoča izvršitev zavarovanja plačila terjatev v državi članici prosilki, ne zahteva nobenega priznanja v državi članici prosilki in ga ni mogoče dopolniti ali nadomestiti. Iz tega sledi, da se analiza iz tega morebitnega spremnega dokumenta, ki se bo na splošno nanašal na izpolnjevanje pogojev za izvršitev zavarovanja plačila terjatev v skladu z nacionalnim pravom države članice prosilke, v zaprošeni državi članici ne sme niti dopolniti niti nadomestiti, kar naj bi kazalo na to, da je – kot trdita estonska in madžarska vlada – v njem vsebovana ugotovitev o *nujnosti* izvršitve zaprosenega zavarovanja plačila terjatev in *možnosti* izvršitve tega zavarovanja v državi članici prosilki zavezujoča za sodišče zaprošene države članice⁸.

37. Razlago člena 16 Direktive 2010/24, ki izhaja iz dobesečne analize te določbe, poleg tega dopolnjujeta sistematična analiza in analiza ciljev te direktive.

38. Na drugem mestu je treba namreč v zvezi z analizo okvira, v katerega je umeščen člen 16 Direktive 2010/24, poudariti, da je ta določba vsebovana v Poglavju IV navedene Direktive z naslovom „Izterjava ali zavarovanje plačila terjatev“.

39. V okviru tega poglavja IV členi od 10 do 15 urejajo različne vidike zaprosil za izterjavo, vloženih v skladu z Direktivo 2010/24, člena 16 in 17 se nanašata na zaprosila za vzajemno pomoč s področja zavarovanja plačila terjatev, členi od 18 do 20 pa se nanašajo na vprašanja, ki so skupna obema vrstama zaprosil. V skladu s členom 17 navedene direktive se nekatere določbe v zvezi z zaprosili za izterjavo, med katerimi je zlasti člen 14, naslovljen „Spori“, smiselno uporabljajo za izvajanje člena 16 te direktive.

40. Glede, zlasti, navedenega člena 14 Direktive 2010/24 je Sodišče že imelo priložnost pojasniti obseg in obstoj razdelitve pristojnosti med sodišči držav članic, in sicer države članice prosilke in zaprošene države članice.

41. Pravzaprav je iz te sodne prakse razvidno, da člen 14 Direktive 2010/24 določa razdelitev pristojnosti med organi države članice prosilke in organi zaprošene države članice za odločanje o sporih, ki se nanašajo po eni strani na terjatev, prvotni izvršilni naslov v državi članici prosilki, enotni izvršilni naslov v zaprošeni državi članici ali na veljavnost vročitve, ki jo izvede pristojni organ države članice prosilke, in po drugi strani na stopke izvršbe v zaprošeni državi članici ali veljavnosti vročitve, ki jo izvede pristojni organ te države⁹.

7 Moj poudarek.

8 Moj poudarek.

9 Sodba z dne 14. marca 2019, Metirato (C-695/17, EU:C:2019:209, točka 33).

42. Sodišče je pojasnilo, da je ta razdelitev pristojnosti posledica dejstva, da sta terjatev in izvršilni naslov za njeno izterjavo oblikovana na podlagi pravnih pravil, ki veljajo v državi članici prosilke, medtem ko so postopki izvršbe v zaproseni državi članici določeni v skladu s pravnimi določbami, ki se uporabljajo v njej¹⁰.

43. Zdi se, da je cilj sodne prakse v zvezi s členom 14 Direktive 2010/24 na področju vzajemne pomoči za izterjavo, ki se smiselno uporablja v okviru zaprosila za vzajemno pomoč v zvezi z izvršitvijo zavarovanja plačila terjatev, vloženega na podlagi člena 16 te direktive, po analogiji mogoče prenesti na opredelitev razdelitve pristojnosti med sodišče države članice prosilke in sodišče zaprosene države članice, kadar je zaprosilo za vzajemno pomoč v zvezi z izvršitvijo zavarovanja plačila terjatev, kot je to v zadevi, ki se obravnava pred predložitvenim sodiščem, priložena sodna odločba države prosilke, ki v skladu z nacionalnim pravom določa obstoj pogojev za izvršitev zavarovanja plačila terjatev.

44. Ob upoštevanju tega cilja iz tega izhaja razdelitev pristojnosti med sodiščem države članice prosilke in sodiščem zaprosene države članice, v skladu s katero je prvo pristojno za odločanje o sporih z zvezi s terjatvijo in pogojih, ki omogočajo izvršitev zavarovanja plačila terjatev, določenih na podlagi pravnih pravil, ki veljajo v državi članici prosilke, drugo pa je pristojno za izvršitev zavarovanja plačila terjatev v zaproseni državi članici v skladu z zakonskimi določbami in upravno prakso te države članice.

45. Iz teh poudarkov izhaja, da analiza značilnosti določbe iz člena 16 Direktive 2010/24 vodi do ugotovitve, da je sodišče zaprosene države članice, kakršno je estonsko sodišče v sporu o glavni stvari, pristojno za odločanje o skladnosti postopka izvršitve zavarovanja plačila terjatev na ozemlju te države članice z zakonskimi določbami in upravnimi praksami te države, ne pa v zvezi z izpolnjevanjem vsebinskih pogojev za izvršitev zavarovanja plačila terjatev, če v zvezi s tem obstaja sodna odločba, ki jo je izdalo sodišče države članice prosilke.

46. Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da Direktiva 2010/24, ki temelji na načelu vzajemnega zaupanja med državami članicami, pristojnim organom zaprosene države članice ne podeljuje pooblastila za nadzor nad dejanji države članice prosilke¹¹. Poleg tega so pristojni organi države članice prosilke ali zaprosene države članice najprimernejši za razlago svojega nacionalnega prava in posledično za odločitev o zakonitosti akta¹².

47. Poleg tega Direktiva 2010/24 le v izjemnih primerih, ki jih je treba razlagati ozko¹³, organom zaprosene države članice omogoča, da zavrnejo vzajemno pomoč.

48. Tako člen 18 Direktive 2010/24 z naslovom „[O]mejitev v zvezi z obveznostmi zaprosenega organa“ določa tri posebne primere, v katerih zaproseni državi članici ni treba zagotoviti vzajemne pomoči – tako pri zaprosilih za izterjavo kot pri izvršitvijo zavarovanja plačila terjatev – in sicer, prvič, če bi lahko izvršitev ali izvedba zavarovanja plačila terjatev zaradi položaja dolžnika povzročila resne gospodarske ali socialne težave v zaproseni državi članici; drugič, če je od sprejetja akta, ki bi omogočal izvršitev terjatve ali izvršitev zavarovanja plačila terjatev preteklo več kot pet let, in tretjič, če terjatev, katere izvršitev se zahteva ali za katero se predlaga zavarovanje plačila terjatev, znaša manj kot 1500 EUR.

49. Sodišče je prav tako poudarilo, da je zaprosilo za vzajemno pomoč izjemoma mogoče zavrniti tudi, če se izkaže, da bi lahko pomoč ogrozila varnost ali javni red v zaproseni državi članici¹⁴.

¹⁰ Sodba z dne 14. marca 2019, *Metirato* (C-695/17, EU:C:2019:209, točka 34 in navedena sodna praksa).

¹¹ Glej v tem smislu v zvezi s členom 14 Direktive 2010/24 sodbo z dne 26. aprila 2018, *Donnellan* (C-34/17, EU:C:2018:282, točki 41 in 44).

¹² Glej v tem smislu sodbo z dne 14. marca 2019, *Metirato* (C-695/17, EU:C:2019:209, točka 36).

¹³ Glej sodbo z dne 26. aprila 2018, *Donnellan* (C-34/17, EU:C:2018:282, točka 47).

¹⁴ Glej v tem smislu sodbo z dne 26. aprila 2018, *Donnellan* (C-34/17, EU:C:2018:282, točka 47).

50. Dalje, na tretjem mestu menim, da analiza ciljev Direktive 2010/24 potrjuje zgoraj navedene ugotovitve.

51. Najprej, kot sem že poudaril, Direktiva 2010/24 temelji na načelu vzajemnega zaupanja. Izvajanje sistema medsebojne pomoči, ki je bil vzpostavljen s to direktivo, je odvisno od obstoja zaupanja med zadevnimi nacionalnimi organi¹⁵.

52. Poleg tega je bil namen sprejetja te direktive, kot je razvidno iz njene uvodne izjave 4, po eni strani razširiti področje uporabe vzajemne pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki in carinami, po drugi strani pa je treba za obravnavanje povečanega števila zaprosil za pomoč hkrati zagotoviti učinkovitejšo in uspešnejšo pomoč. Zahteva po dobrem delovanju sistema vzajemne pomoči iz Direktive 2010/24 je navedena tudi v uvodni izjavi 6 te direktive.

53. V uvodni izjavi 10 je zlasti v zvezi z izvrševanjem zavarovanja plačila terjatev poudarjeno, da bi bilo treba glede na večjo mobilnost na notranjem trgu in omejitve, ki jih Pogodba ali druga zakonodaja določa v zvezi z zagotovitvijo, za katere lahko zaprosijo davkoplačevalci, ki niso nastanjeni na nacionalnem ozemlju, povečati možnost za zaprosila za izterjavo ali zavarovanje plačila terjatev v drugi državi članici.

54. Ponovna preučitev izpolnjevanja pogojev za izvršitev zavarovanja plačila terjatev s strani sodišča zaprosene državne članice glede na okoliščine primera, čeprav je te pogoje že ugotovilo sodišče države članice prosilke in je bila k zaprosilu priložena njegova odločba, bi bila v nasprotju z zgoraj navedenimi cilji in zlasti z načelom vzajemnega zaupanja, na katerem temelji Direktiva 2010/24. To, da bi se morebiti onemogočila ali čezmerno otežila vložitev zaprosila za pomoč, bi bilo prav tako v nasprotju z dobrim delovanjem ter učinkovitostjo in uspešnostjo sistema vzajemne pomoči, ki ga določa.

55. Taka ponovna preučitev bi bila poleg tega v nasprotju s posebnimi zahtevami po hitrosti, značilnimi za postopek izvršitve zavarovanja plačila terjatev, in potrebo, da se v istem postopku pomoči izogne protislovnim presojam sodišč obeh držav članic ob enakih dejanskih okoliščinah.

56. Cilji Direktive 2010/24 torej nasprotujejo razlagi člena 16 te direktive, v skladu s katero bi lahko sodišče zaprosene države članice, razen v izjemnih okoliščinah, navedenih v zgoraj navedenih točkah od 47 do 49, zavrnilo zaprosilo za zavarovanje plačila terjatev na podlagi ponovne preučitve pogojev, ki upravičujejo njegovo izvršitev, če je te pogoje, kot je v postopku v glavni stvari, ugotovilo sodišče, njegova odločba pa je priložena zaprosilu za zavarovanje plačila terjatev.

57. Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba člen 16 Direktive 2010/24 razlagati tako, da je v primeru, ko je vloženo zaprosilo za vzajemno pomoč v zvezi z izvršitvijo zavarovanja plačila terjatev skupaj z dokumentom iz odstavka 1, drugi pododstavek, te določbe, sestavljenem iz odločbe sodišča države članice prosilke, sodišče zaprosene države članice dolžno upoštevati stališče tega sodišča glede nujnosti, in sicer glede izpolnjevanja pogojev za izvršitev zavarovanja plačila terjatev, ki je predmet zaprosila, pa tudi glede možnosti izvršitve zavarovanja plačila terjatev v državi članici prosilke.

V. Predlog

58. Glede na zgoraj navedeno predlagam Sodišču, naj na vprašanje za predhodno odločanje, ki ga zastavlja Riigikohus (vrhovno sodišče), odgovori tako:

Člen 16 Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi je treba razlagati tako, da je v primeru, ko je vloženo zaprosilo za vzajemno pomoč v zvezi z izvršitvijo zavarovanja plačila terjatev skupaj z dokumentom iz odstavka 1, drugi pododstavek, te določbe, sestavljenem iz odločbe sodišča države članice prosilke,

¹⁵ Glej sodbo z dne 26. aprila 2018, Donnellan (C-34/17, EU:C:2018:282), točka 41.

sodišče zaprosene države članice dolžno upoštevati stališče tega sodišča glede nujnosti, in sicer glede izpolnjevanja pogojev za izvršitev zavarovanja plačila terjatev, ki je predmet zaprosila, pa tudi glede možnosti izvršitve zavarovanja plačila terjatev v državi članici prosilki.